

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRASZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 72.— K. negyedévre 18.— K.
félévre . . . 36.— K. egy hónapra 6.— K.
Egyes szám ára 24 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRASZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 305.

Szeged, 1919.

VIII évfolyam 17. szám.

Szerda, január 22.

Forradalmi tünetek Romániában.

— A katonák Jassiban kilüzték a vörös lobogót. —
Engedelem nélkül hazamentek. —

Katonatanácsok alakultak Kopenhágában.

Jászai Oszkár mondotta egyik legutóbbi nyilatkozatában, hogy naivitás azt hinni, hogy a forradalom megáll Románia és Csehszlovákia határainál. Ennek a mondásnak az az értelme, hogy Magyarországnak, amikor nemzetiségi politikája a népek önrendelkezési jogának alapján nyugszik, nem szabad eltérnie ettől az alapelvtől azért, mert ez idő szerint Románia, Csehszlovákia és a többiek imperialista célokat követnek. A wilsoni elvek nekünk nagy erősségünk, mert hódító erejük nem fog megállni azoknak az államoknak a határainál, amelyek még most — a nyers és brutális hatalomra támaszkodva — szembe helyezkednek a joggal és igazsággal.

Jelenségek vannak már, amelyek azt hirdetik, hogy a jog és igazság szelleme nem ismer határokat. Ma két jelentést is kaptunk erről. Az egyik jelentés arról szól, hogy a román katonák Jassiban kilüzték a vörös lobogót, elhagyták sátraikat és hazamentek falvaikba. Ez már kétségtelenül forradalmi tünet, amelytől mi azt az eredményt várjuk, hogy az imperializmus gögijét Romániában is a türelmes és békés igazságosság váltja majd fel.

Forradalmi mozgalom híre érkezik Kopenhágából is, ahol a katonatanácsok alakultak.

A párisi békekonzferenciát oly események előzték meg, amelyek széles rétegekben meg-

ingatták a hitet és bizalmat az igazságosságban és a jog diadalában. A szabad magyar népköztársaság eddig alig tudott örülni annak, hogy forradalmával szakított az imperialista és autokrata múlttal és testvéri jobbát nyújtotta a szabad népek felé. Lehetetlen, hogy ott, a békekonzferencián, ahol Wilson is jelen van, megerősítsék a mi eddigi csalódásunkat és ne engedjék fölemelkedni a magyar népköztársaságot arra a díszes helyre, ahová a forradalom emelte. Az elnyomás és szolgaság határai, bizunk benne, le fognak omlani.

Stanislaw, január 21. Román forrásból, Odesszából érkezett hír szerint a Jassiban központosított román csapatok vörös zászlókat tüztek ki, elhagyták sátraikat és önhatalmúlag kikényszerítették hazatérésüket a Bukarest körüli falvakba.

Bécs, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Bernből táviratozzák: A Neue Züricher Zeitung kopenhágai távirat szerint jelenti, hogy Kopenhágában a katonák katonatanácsokat alakítottak és elhatározták, hogy mindazokat a tiszteket és altiszteket, akik gögösen bannak a legénységgel, eltávolítják. Kimondották továbbá a rangjelzések és a tisztelgés megszüntetését és követelik, hogy a katonákat ugyanoly munkára alkalmazzák, mint a tiszteket.

tottak a delegátusok között, arról szól, hogy a háborúért való felelősség nem sujthat egy nemzetet, vagy pártot, hanem azt, aki a legmagasabb hatalom birtokában volt, elsősorban Vilmos, volt német császárt. A francia tanár idézte Vilmos császárnak Ferenc József császárhoz intézett egyik levelét, amelyben többek között ezeket írja:

— Vértük a szívem, de mindent tűzbe és vérbe kell borítanunk, pusztítanunk kell férfiakat, asszonyokat, aggodat, gyermekeket és nem lehet kimélnünk semmit sem, mert csak ilyen módon lehet a degenerált francia népet két hónap alatt megverni. Ha emberies szempontokat vennénk figyelembe, akkor a háború évekig eltarthat.

Az emlékirat így végződik: A német császár büntetlenségével gyógyíthatatlan sebet ütötték a nemzetközi jogon.

Bécs, január 21. A Neue Freie Presse-nek jelenti Bernből: Henderson tegnap Ber-

linbe érkezett és a Neue Freie Presse tudósítójának a következőket mondotta:

— Német-Ausztria problémáját, épp úgy, mint más kérdéseket, a lakosság kívánsága értelmében kell megoldani. Tudomásom van arról, hogy dr. Sauer Német-Ausztria külügyi államtitkára, különösen gazdasági okokból Német-Ausztriának Németországhoz való csatlakozását kívánja. Való tény, hogy Német-Ausztria nem maradhat magára, ezért csak támogathatjuk Német-Ausztria demokratikus köreinek ezt a szándékát. A tartós béke kilátásai ezidő szerint rendkívül biztatóak, mert még talán sohasem volt olyan általános az a kívánság, hogy többé ne legyen háború, mint éppen most.

Páris, január 21. (Havas.) Pichon külügyminiszter fogadta Kramarz dr.-ot a csehszlovák kormány elnökét. Ador, a svájci szövetségtanács elnöke ma Párisba érkezett. A pályaudvaron Poincaré elnök fogadta. Tiszteletére az Elysée-palotában reggeli volt.

A Károlyi-pártból kilépnek a miniszterek és államtitkárok

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) A Károlyi-párt választmányi ülését csütörtök estére hívták össze. Ezen az ülésen be fogják mutatni a párt programját, bárha még folynak a kísérletek az ellentétek áthidalására, biztosra veszik, hogy a választmány csütörtöki ülése után a párt miniszter és államtitkár tagjai kilépnek a pártból.

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Szabó István tárcanélküli miniszter a földbirtokreform végrehajtási munkálataiban fog részt venni. Ő irányítja a reform pénzügyi részét, ezenfelül az országos központi hitelszövetkezet és kötelékébe tartozó valamennyi szövetkezet ügyeinek intézése is hatáskörébe tartozik. A földbirtokreform egész komplexuma természetesen Buza Barna kezében marad, aki a reform tervezetét kidolgozta.

A németországi választások.

Frankfurt, január 21. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint a német nemzetgyűlésen a többség szociálisták 200, a német demokraták 70 mandátummal fognak rendelkezni. Végleges eredmény még nincsen.

Berlin, január 21. (Wolff.) Az eddig beérkezett nem hivatalos jelentések szerint a 37 kerületben választandó 433 képviselő közül ma délig 24 kerület 274 képviselőjét lehet megválasztottnak tekinteni. A 274 képviselő a különböző pártok között a következőképen oszlik meg: Német nemzeti néppárt 24, keresztény néppárt 46, német néppárt 11, német demokrata 53, szociáldemokrata 114, függetlenségi szociálista 19.

Új egyetemi tanárok.

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) A mai minisztértanácsban a kormány Kovács Gábort, dr. Varga Jenőt, Vámbéry Rusztemet, Ágoston Pétert, Jászi Oszkárt és dr. Rónai Zoltánt nyilvános rendes egyetemi tanárokká nevezte ki a budapesti tudományegyetemen.

Gyorsan befejeződnek az előzetes béketárgyalások.

Genf, január 21. A Newyork Herald párisi munkatársa jelenti: A párisi békekonzferencia első ülésének gyors munkája meglepetést fog kelteni. Azt hiszik, hogy a legfőbb kérdésekkel február 1-ig elkészülnek. Wilson kissé meghűlt és a konferencia legközelebbi ülése ezért egy napi haladékot szenvedett.

Páris, január 21. (Havas.) Hivatalosan jelentik: Wilson elnök, a miniszterelnökök és külügyminiszterek, Japán képviselőinek részvételével délelőtt fél 11 órától ülést tartott a külügyminiszteriumban. Noulens nagykövet jelentést tett az oroszországi helyzetről. A legközelebbi ülésen Scavenius dán követet fogják meghallgatni.

Páris, január 21. Az előzetes békekonzferencia megnyitó ülésén, mikor a napirend megállapításáról volt szó, Clemenceau az első pontnál, amely a háború okozóinak felelősségére vonatkozik, hiyatkozott Larnaude tanárnak, a párisi jogi fakultás dékánjának emlékiratára. Az emlékirat, amelyet szétosz-

Uj balkáni szövetséget létesít az antant.

Stanislaw, január 21. Az ukrán sajtóirodának jelentik Kievből: *Anglia és Amerika között a keleti kérdés rendezése dolgában az a megállapodás jött létre, hogy a balkáni né-*

pekkel uj balkáni szövetségbe tömörítik és a cseh-szlovák állammal, valamint Ukránával szoros kapcsolatba hozzák. Ukran körökben ezt a hírt élénken kommentálják.

A német nemzetgyűlés február 6-án ül össze Weimarban.

— A birodalmi kormány Berlinben marad. —

Berlin, január 21. (*Wolff*.) A birodalmi kormány elhatározta, hogy a nemzetgyűlést február 6-ára fogja összehívni Weimarba. Ez az intézkedés lényegében megfelel a délné-

met államok kívánságának. Arra nem gondolnak, hogy a birodalmi kormányt is Weimarba tegyék át.

Uj harcot kezdtek a Spartacusok.

Berlin, január 21. Mint a lapok megbízható oldalról közlik, *Radek* két nap óta ismét feltűnt Berlinben és már kísérletet tett arra, hogy újból felvegye az összeköttetést a Spartacus-mozgalom ezidőszert erősen szét szórt erőivel. *Radek*et hír szerint, egy orvos kíséri.

Berlin, január 21. Tegnap este a Spartacusok új harcot támasztottak az ujságnyegyedben. A Spartacusok célja a *Vorwaerts* épületének elfoglalása volt, kísérletük azonban megghiúsult. A Wolf-ügynökség épülete körül erős lövöldözés támadt. A lövöldözés a Bell Alliance tere is átterjedt. A Sántortérem és sziléziai pályaudvaron szintén harc támadt. Az anhalti pályaudvaron is élénk lövöldözés támadt. Hamarosan megérkeztek a kormányesapatok, amelyek a zavargókat szétkergették. Az utóbbi napokban Berlinben százával fogdoszák össze a Spartacusokat. *Ebert* népbiztos utasítása folytán az elfogott Spartacusokat hadifoglyoknak tekintik. Kihallgatás után azonban sokat elbocsátanak közülük, de fegyvereiket természetesen elszedik.

Éles ellentét Cseh- és Lengyelország között.

Bécs, január 21. A *Neues Wiener Tagblatt* jelenti: Ideérkezett prágai jelentés szerint a helyzet Csehország és Lengyelország között annyira kiélesedett, hogy a hadiállapot beállta a két állam között küszöbön van.

Wilson életképes államokat akar.

Prága, január 21. A német-cseh kérdésről Prágában időző amerikai információs bizottság egyik tagja a *Pravo Lidu* munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— *Wilson* elnök és az amerikai nemzet meggyőződéses híve a népek önrendelkezési jogának. *Wilson* elnök azonban nem engedheti meg, hogy az újonnan alakuló államok egyike megrövidítették és már megalakulásakor pusztulásra legyen kárhoztatva. Közép-európa területeit teljesen ideálisan fölosztani nem lehet, ha például a csehországi németek követeléseit is ki akarnák elégíteni, akkor német területen is maradnának jelentékeny cseh kisebbségek. Nekünk amerikaiaknak az a fő szempontunk, hogy azok az államok, amelyek az egykori Ausztria-Magyarország és részben Németország területein alakulnak, életképesek legyenek. (Meg tud-e maradni Németország gazdasági szempontból Északcsehország nélkül? Bizonyára! Fejlődésképes lesz-e azonban a cseh-szlovák köztársaság Északcsehország nélkül, ahol éveken át beruházta egész országok természeti kincseinek jóvedelmét? Nem! Ez parancsoló indok arra, hogy Északcsehországnak, cseh-szlovák köztársasághoz való csatolása és az ország történelmi határainak fönntartása mellett döntünk, mert azok egyttal természetes gazdasági határokká is váltak.

Az amerikai nép és *Wilson* elnök csak arra helyez sulyt, hogy senkit se nyomjon el az állam. Ha például cseh-szlovák állam ép-

ügy fog gondoskodni a német tanügyről, mint a cseh iskolákról és ha a német nemzet megkapja ugyanazokat a létföltételeket, amelyeket megkaptak a csehek, akkor nincs ok arra, hogy Csehországot, amely évszázadok óta kialakult egészet képez, szétszakítsák. Ugyan ilyen szempontból nézik az amerikaiak a lausitzi szerbek kérdését is. Ha német köztársaság épügy gondoskodni fog életföltételeikről, mint a német népről, akkor a lausitzi szerbek is megmaradnak abban az összességben, a melybe már eddig beleélték magukat.

Olasz katonai bizottság Budapesten.

— Az amerikai bizottság visszaérkezett a fővárosba. — A vasdtügyről és szénkérdésről tárgyalt. —

Budapest, január 21. (A *Délmagyarország* tudósítójától.) Tegnap délután Budapestre érkezett *Pinetelli* olasz őrnagy és segéd tisztje *Micaeli* főhadnagy, akik az olasz hadifoglyok helyzetét fogják megvizsgálni. Velük együtt érkezett *Pommerol* angol kapitány, aki hosszabb ideig marad Budapesten és ez alatt az idő alatt katonai jellegű tanácskozásokat fog folytatni, azonkívül a politikai, gazdasági és forgalmi viszonyokat fogja tanulmányozni. Az idegenek ma felkeresték *Károlyi* Mihály ideiglenes elnököt, *Berinke*y Dénes miniszterelnököt, *Böhm* Vilmos hadügyminisztert, *Baloghy* Ernő közlekedési minisztert és *Garami* Ernő kereskedelemügyi minisztert. Az olasz tisztek délután elutaztak Budapestről.

A napokban Budapesten időző amerikai bizottság újból Budapesre érkezett és *Károlyi* Mihály elnökkel és *Berinke*y Dénes miniszterelnökkel tanácskozott. A bizottság egyik tagja hosszasan tanácskozott *Vászn*yi Jenővel, az államvasutak elnökével a vasutak ügyéről és a szénkérdésről. Ennek a bizottságnak a tagjai még ma este különvontan tovább utaztak Bécsbe.

Bányászstrájk Németországban.

— A kormány bizottságot küldött ki a szocializálás előkészítésére. —

Essen: A Ruhr-vidéken terjed a bányásztrájk, és már igen nagy arányokat öltött. Tegnap 13 bányában tört ki egészen, vagy részlegesen a sztrájk.

Breslau, január 21. 63 felsziléziai bánya közül 24 bányában ma reggel megszűnt a munka. Ezekben a bányákban összesen 50.000 munkás sztrájkol. A breslauer néptanács sajtóirodája azt írja, hogy általános strájkotól nem kell tartani, mert ez egyelőre elhárítottnak tekinthető. A bányászok képviselői ugyanis tegnap tartott ülésükön elhatározták, hogy ma valamennyi bányában meg kell kezdeni a munkát. A határozatot akkor hozták, amikor megtudták, hogy a kormány bizottságot küld ki, hogy a felsziléziai bányák szocializálását tanulmányozzák. Az előmunkálatokat hír szerint a legközelebbi napokban megkezdik.

LEGUJABB.

BUDAPEST: Az Ujságírók Szabadszervezetének bizalmiférfi testülete ma este értekezletet tartott, amelyen a következő két határozatot hozták: Az Ujságírók Szabadszervezete büszkén és elégtétellel állapítja meg, hogy része van a forradalom elindításában és győzelmeiben, megállapítja, hogy az ujságírói kar rendíthetetlenül áll a népköztársaság forradalmi vívmányainak alapján. Megállapította, hogy a forradalom óta a reakció újból visszafoglalta hatalmi pozícióját a sajtóban. Az ujságírói kar elhárítja magától a felélősséget és a jövőben is minden rendelkezésre álló eszközzel fog küzdeni a sajtó reakciója ellen és a forradalom vívmányainak, biztosításáért. Erről a határozatról értesíti a kormányt, a Nemzeti Tanácsot, a Munkástanácsot és a katonatanácsot. A második határozat, amelyet egyhangulag elfogadtak a következőképen hangzik: Minthogy a Papirközpont a *Déli Hírlap* kiadói és munkatársai között folyó harcra illetéktelenül beleavatkozott és a kezébe adott papirigazgatási joggal visszaélt, minthogy a Papirközpont önző kiadói tőkés érdekek szolgálatában állanak, az Ujságírók Szabadszervezete követeli, hogy a kormány a Papirközpontot vegye ki az érdekelte kiadók kezéből és a papirellátás ügyét pártatlan közhatóság hatáskörébe utalja. Egyttal a Szabadszervezet a *Déli Hírlap* harcban álló munkatársait rokonszenvéről és minden erővel való támogatásáról biztosítja.

BÉCS: Ma Budapestre ideérkezett a bukarest-párisi közvetlen vasuti összeköttetésről tárgyaló román bizottság. A forgalmat hír szerint már napok mulva megkezdik.

BERLIN: A *Berliner Tagblatt* jelenti *Danzigból*: A danzigi városi tanács Hindenburghoz kért intézett, hogy Danzig a régi német város és a nyugatporoszországi tartomány tartassék meg a hazának. Hindenburg válaszában kijelentette, hogy az ő részéről minden megtörtént annak megakadályozására, hogy a város a Németbirodalomtól elszakítsék. Arról sincs tudomása, hogy az ellenségek megkötötték volna kezüket Németország hátrányára Danzig sorsa tekintetében. Danzig német polgársága biztos lehet, hogy a legfőbb hadvezetőség részéről már régen megtörténtek az intézkedések, amelyek a fenyegetett tartomány védelmére szükségesek.

BERLIN: *Noske* népmegbizott táviratot intézett a braunschweige katonatanácshoz, a melyben hívatakozva azokra a hírekre, hogy egy átvonuló szállítmány katonát elfogtak és statáriális uton agyonlőnek, óvást emelt és szabadonbocsátásukat követeli. A braunschweigi katonatanács válaszában kijelenti, hogy ha Berlinben az ilyen híreknek hisznek, az arra mutat, hogy a kormány tagjainak idegei összeomlóban vannak. A braunschweigi katonatanács nem gyilkol, mint a Scheidemann-Ebert-féle kormány. Kéri, hogy ki-mélljék meg őket az ilyen táviratoktól.

A német keleti határ védelme.

Berlin, január 21. A birodalmi kormány a legutóbbi napokban több ülésen foglalkozott a keleti határ védelmezésének kérdésével. Mint a *Berliner Zeitung am Mittag* értesült, igaz az, hogy *Hindenburg* tábornagy veszi át a határ védelmére szükséges hadműveletek vezetését. Hogy hol rendezi be főhadiszállását, azt még nem állapította meg. Pomerániában, Kelet- és Nyugatporoszországban önkéntes népörség van alakulóban, amelyeket a már keleten álló csapatokkal egyesítenek.

A panama-vád a hidmunkálatokkal szemben.

— A bizottság elkészítette véleményét. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi közuti hid munkálataival szemben a „Szege és Vidéke” című lap, mint ismeretes, különféle vádakat emelt. Berzenczey Domokos városi főmérnököt azzal vádolta meg, hogy a munkák megdrágítása iránt összejátszott a vállalkozókkal. A vállalkozókról azt állította, hogy azok jogtalanul nyereszkeltek. A vádakat bizottság vizsgálta meg, amely most elkészítette terjedelmes jelentését. A *szakértő-bizottság véleménye szerint panama, összejátszás, jogtalan nyereszkelés nem tárog fönn; de megállapított a bizottság számos szabálytalanságot, különösen a munkálatok kiadása körül.* A hosszú jelentés lényegét itt közöljük:

A „Szege és Vidéke” című helybéli lap 1918. november 21-iki számában „Háromnegymilliósi panama a közuti hid javítása körül” címen a városi mérnöki hivatalnak a közuti hid javítási munkálatainak vállalatbaadása és a munka végrehajtása körüli ténykedését megtámadta, a hivatalt a város megkárosításával, a vállalkozókkal való összejátszással és a munkálatok felületes ellenőrzésével megvádolta.

A cikk megjelenése napján Berzenczey Domokos városi főmérnök kérelmére a Szegei Nemzeti Tanács Nagy Gyula műszaki tanácsost, Mandel József, Drágó Péter, Tauszig Árpád főmérnököket és Tóbiás László építészit küldötte ki a vád alapját képező tényállás megállapítására. Az öt tagú bizottság kiegészítésére a Szegei Nemzeti Tanács november 22-én Pálffy Dánielt, Nemes Lajost, Olejnyik Józsefet, Szász Ernőt és Kovács Józsefet delegálta.

A tíz tagú bizottság november 22-én és 23-án helyszíni szemlét és ezt követőleg az összes iratok tanulmányozásával, az érdekeltek meghallgatásával bizottsági üléseket tartott, amelyeknek eredményét az alábbiakban terjeszti elő:

A hid javítása.

A hidat legutóbb 1901-ben a Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut Társaság resicai gépgyára javította. 1912-ik évben a hid újabb javítása esedékessé válván, a Pálffy Testvérek cég a szegecselési munkálatokat 1914. július 15-én meg is kezdte, 120 darabot ki is vágott, de a mozgósítás miatt katonai érdekre való utalással a munkát a város egyoldalulag *beszüntette*. A munkálat beszüntetése után évről-évre előterjesztést tett a mérnöki hivatal a hidjavítási munkálatok megkezdésére.

Elmondja most hosszasan a jelentés, hogy a szegecselési munkálatokat mint bízták *Kecskeméti* Antalra, aki a bizonytalan munkásvizonyok és a folyton változó munkabérek miatt többször visszautasította a megbízást, mert, mint mondotta, reális ajánlatot nem tehet. Az 1918. július 17-iki közgyűlésen Berzenczey főmérnök jelentést tett arról, hogy (Magyar József után) *Duschák* Henrik festőmester tett ajánlatot a hid festésére s hogy *Kecskeméti* még mindig vonatkozik a szegecselési munkálatok elvállalásától. A várható kiadások 420,000 koronában, ebből a szegecselés 125,000 koronában, a mázolás szintén ennyiben, az állványozás 80,000 koronában, a felszerkezet javítása 90,000 koronában volt előirányozva.

Vége szeptember 26-án *Kecskeméti* beadta ajánlatát. A munka megkezdése előtt *Kecskeméti*, a kötött megállapodásban biztosított jogánál fogva a szegecselési munkálatokra akordban állapodott meg a munkásokkal.

Részletesen elmondja ezután a jelentés, hogy *Kecskeméti* milyen árakat fizetett a munkásoknak s hogy mennyi munkát végzett s hogy neki mennyit fizetett a város. Ugyanazeket kimutatja a jelentés *Duschák* mázó és *Ádók* Pál állványozási munkáira vonatkozóan.

A bizottság véleménye.

A „Szege és Vidéke” vádjaival szemben mindenképp megállapítja a bizottság, hogy a hidjavítási munkálatok megkezdését nem a hidnak az egyik katonanapon történt állítólagos megrongálása és az ennek folytán támadt ijedtség hozta napirendre, mint azt a lap állítja, hanem az a körülmény, hogy az 1901-ik év óta nem javított hid az idők folyamán annyira megrongálódott, hogy a szakértői vélemények tanúsága szerint a javítás már évekké elmulasztott esedékessé vált. Ezért a mérnöki hivatal az 1912-ik évi részletes szakértői vizsgálat óta évről-évre folyton szorgalmazta a javítás végrehajtását, 1914-ben a szegecselést és mázolásánál vállalatba is adták, csak a háború kitörése akadályozta meg a munkálatok végrehajtását.

Nyilvánvaló tehát, hogy a városi mérnöki hivatal közelességszerűleg járt el, midőn minden követ megmozdított, hogy a hidjavítás régen vajdó ügyét megoldásra vigye.

Nem állapítható meg az a különösen hangzó vád, mintha a mérnöki hivatal a hidszakértőket befolyásolta volna, hanem természetesen a hídszakértők véleménye irányította a mérnöki hivatal ténykedését.

Sem a bizottság kebelében, sem az azon kívül álló meghallgatott szakértők között egy sem akadt, ki arra az álláspontra helyezkedett volna, hogy a javítást még évekkig el lehetne halasztani, mint a Sz. és V. állítja.

Nem helytálló az a vád sem, mintha a mérnöki hivatal szüneteltette volna és a folyó évben csak ötletszerűleg vetette volna fel a javítás kérdését, mert az iratokból és a tényállásból megállapítható, hogy a háború folyamán állandóan napirenden tartotta az ügyet. Berzenczey főmérnök tehát helyesen járt el, midőn a javítási munkák megkezdését erőlyesen szorgalmazta.

Kifogások.

A munkálatok kiadásánál követett eljárást a bizottság azonban sok tekintetben kifogásolja.

A közszállítási szabályrendelet jogot adott ugyan a mérnöki hivatalnak arra, hogy 1914-ben a szegecselési munkálatokra zárt versenytárgyalást hirdessen, mégis helyesebb lett volna, ha nyílt versenytárgyalás útján adatta volna ki a szegecselést, amint az helyesen a másolási munkánál történt.

A munkálatoknak 1914-ben történt beszüntetése alkalmával a városi tanács — a bizottság véleménye szerint — *szüntén nem járt el a köteles gondossággal.* — Ugyanis a közmunkákra vonatkozó általános feltételek 22. §-a szerint joga lett volna a városnak a munkákat hat hónapon át szüneteltetni, anél-

kül, hogy a Pálffy Testvérek céget a kötelezettsége alól feloldotta volna. — A szerződést a mozgósítás dacára is meg kellett volna kötni és módot kellett volna keresni, hogy a munkát a Pálffy Testvérek céggel alkalmas időben esetleg félár mellett is folytathassák.

Kifogásolja a bizottság azt is, hogy az 1918. évi szűkebb körű pályázatra a Pálffy Testvérek céget nem hívták fel, mert a cég 1914-ben a szegecselésekkel megbízott és a munkálatokat a város tanácsa katonai érdekre való utalással szüneteltette be.

*Kecskeméti*nek ezen nyilatkozatából, valamint a munkálat elvállalása érdekében vele folytatott tárgyalások folyamán tett kijelentéseiből és Berzenczey főmérnöknek az 1918. évi július 17-iki közgyűlésen tett előterjesztéseiből megállapítja a bizottság, hogy *Kecskeméti* a munkálat elnyerése érdekében nem csak hogy közbenjárókat nem vett igénybe, hanem a munkálatokkal való megbízást elől határozottan ki akart térni.

Megállapítja továbbá a bizottság, hogy a *Kecskeméti*vel való tárgyalások óval Berzenczey főmérnök hivatalba lépése előtt kezdődtek meg és csaknem szakadatlanul folytak.

Arra nézve, hogy *Kecskeméti*nek Berzenczeyvel való régebbi zentái összeköttetése szolgáltatott volna okot arra, hogy *Kecskeméti* a munkálatokkal való megbízást megkapta, a bizottság semmiféle adatot nem talált.

Nem kifogásolható, hogy *Kecskeméti*nek szerszámkopásért a munkabérek 25%-át állapították meg. De *Kecskeméti* a 25%-os részesedésen kívül személyes közreműködése címen külön 35000 koronát igényelt. — *A kötött megállapodást tehát a bizottság ezen 35000 korona külön díjazás miatt súlyosan kifogásolja.*

Amennyiben *Kecskeméti*nek a munkaerő és az anyagok beszerzése érdekében utazásokat kellett tennie, vagy pedig különleges költségei voltak, ugy ezen címen a tényleges kiadásokat, esetleg külön napidíjakat, kellett volna részére megállapítani.

A bizottság *Kecskeméti* ténykedésében egyébként nem lát olyan irányú törekvést, mintha a munka megdrágításával a saját százalékos részesedését lényegében fokozni igyekezett volna.

Megállapítja a bizottság, hogy a szegecselésnek akordban való végeztetése szintén nem nagyobb haszonra való törekvés, mert az ilyen munkának egyezményben való végeztetése a leggazdaságosabb, tehát a mérnöki hivatal helyesen járt el, midőn *Kecskeméti*nek a munkálatok akordban való végeztetésére irányuló javaslatát elfogadta.

A vádnak az akkordárakra vonatkozó egyéb állításai és az ezekből levont következtetések nem felelnek meg a valóságnak.

Nem volt összejátszás.

A „Szege és Vidéke” a munkálat összköltségeire önkényes feltevések alapján a valóságnak meg nem felelő számadatokat közölt.

„Menekülés a veszedelemből” alcim alatt közöltekre vonatkozólag, adatok alapján megállapítja a bizottság, hogy:

... nem áll az, hogy *Kecskeméti* és művezetője „minden második szegecselt ki akartak cserélni, tekintet nélkül arra, hogy azok jók voltak legnagyobb részét”, mert biztosan megállapított, hogy a szegecselt kijelölése és kicserélése ugy *Sebestyén*, mint *Fenyő* mérnökök művezetése alatt helyesen a szükséghez képest szakszerűen történt.

Szivarkahüvelyek, képeslevelezőlapok, levélpapírok

a legjobb minőségben, a legnagyobb választékban és a legolcsóbb leszállított árak mellett kaphatók a „Médi Specialifé” higiénikus szivarkahüvely főraktárában Szeged, Jókai-utca II. szám. 219 Telefon 15—20. sz.

Viszontelárusítók részére a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Végül nem áll az sem, hogy a vállalkozókra akkor, amikor az anyagot a város adta, nem volt szükség, mert a munkálatoknak, illetve munkavezetésnek ily módozatok mellett való vállalathoz adása az állami általános vállalati feltételek 12. szakasza szerint: állami munkálatoknál is gyakorlatban van.

Megállapítja a bizottság azt, hogy olyan támogatást nem talált, amely a városi mérnöki hivatal és a vállalkozók közötti összefüggésre vagy panaszára engedne következtetni.

A szegecselési és állványozási munkálatok versenytárgyalás nélkül adták ki. A bizottság súlyt helyez annak a kijelentésére, hogy a mostanéhoz hasonló szóbeli tárgyalások utján való munkakiadási mód egyszer és mindenkorra mellőztessék és a nyílt versenytárgyalás kiírása a közszállítási szabályzatban részletezett korlátozások figyelembe vételével kötelezőleg kimondassék.

Hibáztatja a bizottság azt, hogy a javításra előírányzott 250,000 korona összegre részletes számítás nem végzett a mérnöki hivatal, úgy, hogy a július 17-iki közgyűlés minden részletes számítás alap nélkül szavazta meg a 250,000 koronát és ezen összegnek megfelelőleg intézkedett a fedezeti alapok megjelöléséről.

Hibáztatja a bizottság azt is, hogy bár a július 17-iki közgyűlés 250,000 koronát szavazott meg, mégis a tanács október 1-én az előírányzati költségekre 80,000 korona állványozási munkaköltséggel és 90,000 korona felszerkezeti javítási költséggel együtt 420,000 koronára irányozta elő, mely összegre mai napig közgyűlési határozat nincs.

A bizottság munkáját rendkívül megnehezítette az a körülmény, hogy a vizsgálat tárgyát képező ügyiratok nincsenek egymáshoz úgy csatolva, amint ezt az ügy természetét megkívánja.

Végül megemlíti a bizottság azt, hogy a műszaki ügyek helyes, gyors és átlátszó elintézése érdekében kívánatos volna, a műszaki tanácsnoki állás mielőbbi megszervezése. A mostani szervezet minden hátránya és visszassága a jelenlegi tárgyalás folyamán képten-nyomon szembeötlött.

Mozgalom az erdélyi püspökök kiszabadításáért.

— A miniszterelnök válasza az „Ébredő Magyarok” küldöttségének. —

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Ismeretes, hogy a románok Majláth Károly püspököt Erdélyben internálták. Ezenkívül Nagy Károly református püspököt is őrizetbe vették. A püspökök letartóztatásának ügyében ma délután a keresztényszocialista párt küldöttsége jelent meg Széchényi György volt főispán vezetésével Berinkegy Dénes miniszterelnöknél. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány tiltakozik a két püspök letartóztatása ellen és mindent el fog követni, hogy azok minél hamarabb kiszabaduljanak. Megjelent a küldöttség Vyx alezredesnél, a francia fegyverszüneti bizottság elnökénél is, aki panaszait meghallgatva kijelentette, hogy különfutár útján fog intézkedni.

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Az „Ébredő Magyarok” egy küldöttsége jelent meg ma délután Berinkegy Dénes miniszterelnöknél. A küldöttség szónoka kérte a miniszterelnököt, hogy biztosítsa részükre a szólásszabadságot, az egyesülési és gyülekezési jogot. A szónok azt is mondta, hogy az egész keresztény Magyarország hátuk mögött áll. Berinkegy miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a szólás-, gyülekezési és egyesülési szabadságot mindenkivel szemben meg akarja és meg is fogja védelmezni, de ha azt látja, hogy az „Ébredő Magyarok” a szólásszabadságot felekezeti izgatásra és a gyűlölség szítására akarják kihasználni, akkor vele fogják magukat szembetalálni. Semmiesetre sem fogja

tűrni, hogy a szólásszabadság örve alatt felekezeti gyűlölséget szítva, az ellenforradalomnak nyújtssanak tág teret és veszélyeztetés a forradalom vívmányait. Legyenek elkészülve, hogy izgatás esetén a legerélyesebb eszközökkel fog ellenük fellépni.

Monarchista mozgalom Portugáliában.

London, január 21. (Reuter.) A lapok Lisabonból arról értesülnek, hogy Poiva-Cohairo élére állt az oportói monarchista összekövésnek. Don Manuel kiáltották Portugália királyává. A volt király táviratozott, hogy a mozgalmat helyteleníti.

A hadügyminiszter egy vadászászlóaljat küldött Salgótarjánba.

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) A Politikai Hírlő jelenti: Böhm Vilmos hadügyminiszter a budapesti vadászszerep egy teljes zászlóalját küldte Salgótarjánba a bányák védelmére. A zászlóalj elindulása előtt Böhm Vilmos hadügyminiszter Pogány József kormánybiztos és Stromfeld ezredes kíséretében megjelent a vadászok laktanyájában. A hadügyminiszter a katonákhoz hosszabb beszédet intézett, amelyben üdvözölte a katonákat, kik önként jelentkeztek, hogy megvédjék szülőföldjüket és ezáltal mindnyájuknak az életét. Ezek az önként jelentkezett katonák — mondotta a hadügyminiszter — nem támadnak, csupán védelemre fognak szorítkozni. A példás katonai rendben felállított katonaság nagy lelkesedéssel fogadta a beszédét és a hadügyminiszterre háromszoros éljenti kiáltott. Ezután Pogány József kormánybiztos szólt a katonákhoz és felhívta figyelmüket arra a fontos körülményre, hogy szociáldemokrata hadügyminiszter küldi őket kötelességük teljesítésére, még pedig első ízben. Nagy dolog az — mondotta, — hogy szociáldemokrata került

a hadügyminiszteri székbe, aki gondoskodni fog arról, hogy a katonákat jól felszerelve bocsássák utnak. A Katonatanács és a bizalmiférfiak nevében üdvözölte a hadügyminisztert.

Elismerten legjobb hatása a valódi

Erdei Ibolya crém

Egyedül kapható a MEGVÁLTÓ gyógyszerárban Szeged, Kállay Albert-u. 4.

Paral-Butett

Hentes áruk,

hideg sülték,

sajtok, felvágottak, fajborkok, frissen

csapolt sör!

178

Minden hirdetésnek

célja, hogy a hirdető céget a legszélesebb rétegek előtt megismertesse a cikkekre, melyek az illető cégnél kaphatók, felhívja a vásárlók figyelmét. Ezt csak akkor érheti el, ha olyan sajtóorgánumban hirdeti, mely népszerű, sok ezer példányban jelenik meg s melyet így sok-sok ezer ember olvas. Ha tehát azt akarja, hogy hirdetése eredményes legyen, forduljon a Délmagyarország kiadóhivatalához. (Kárász-u. 9, I. em. Telefon 305) A Délmagyarországban közzétett hirdetés biztosítja az eredményt. Minden kereskedő önmagának tartozik azzal, hogy a Délmagyarországban hirdessen.

ÖZÜ. SEELENFREUND-né

kézimunka üzlete

Tisza Lajos-körut 48. sz.

216

Dus raktár előrajzolt kézimunkákban. Selgem hímzések olcsó árban elváltatnak.

Műselymekben nagy választék.

Körmendiné virágosboltja

SZEGED, SZÉCHENYI-TÉR 15. SZ.

Főüzlet: Budapest,

VI., Teréz-körut 37. sz.

(Britannia-szálló mellett.)

TELEFON 11-78.

Korzó Mozi R.-T.

TELEFON: 11-85.

Igazgató: VASS SÁNDOR.

TELEFON: 11-85.

Szerdán és csütörtökön

HENNY PORTEN
LEGJABB FILMJE

A VÉR

BOSSZUÉRT KIÁLT

Szenzációs dráma 4 felvonásban.

A FŐSZEREPBEN:
HENNY PORTEN.

Előadások vásár- és ünnepnapon fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8, köznapon fél 5, 6 és fél 8 óra

Ha meg akarja tudni a kora reggeli órákban, hogy mi történt a nagyvilágban, mint bonyolódik vagy bontakozik ki a magyar politikai élet, milyen lesz és mint készül a béke, ha tudni akarja hiteles és elfogulatlan tudósításban mind azt, ami olyan közvetlenül érdekel és érint ma minden ember vegye meg és olvassa el a **Délmagyarországot**.

Egyenruhák és egyenruházati felszerelési cikkek legkedvezőbb beszerzési forrása.

SZEGŐ ÁRPÁD hadfeszerezési intézete.
167 Szeged, Kölcsey-utca 10. sz. Telefon 291.

Adorján község fellázadt a szerbek ellen.

— Nyolc halottja és sok sebesültje van az összeütközésnek. — A felbujtókat Belgrádba vitték. —

(A Délmagyarország telefonjelentése.) Szombaton kiemelteli összeütközés történt szombaton a Magyarokanizsa melletti Adorján községben a megszálló szerb csapat és a falu lakossága között. A szerbek és magyarok közt nem új keletűek itt az ellenségeskedések, amelyek arra vezethetők vissza, hogy a községben levő nagyerdő fát a falubeliek általában dézsmálták, a szerbek pedig, — az erdő tulajdonosának a kérésére — őrseget küldtek ki a fatolvajok ellen, akiket azonban nem lehetett elriasztani. Emiatt kisebbfajta esetpaták napirenden voltak, szombaton azonban olyan mérvben robbant ki az ellenségeskedés, hogy abból

valóságos harc fejlődött ki.

Szombaton ismét kiment néhány legény az erdőbe fát szerezni, a szerb őrseg azonban megriasztotta őket. A legények, akik tudták, hogy többen vannak, mint az erdőben levő szerb őrseg, ügyet sem vetettek a szerb katonákra, sőt amikor azok erőlyesen felléptek ellenük,

az egyik legény rálőtt a szerbekre.

A szerbek viszonzták a tüzelést, sortűzet adtak a magyarokra, akik a fák mögül lőttek az őrsegre. Valóságos esata fejlődött ki, amelynek

nyolc halottja és számos súlyos sebesültje lett.

A szerb őrseg nyomban jelentést tett a véres összeütközésről felettes parancsnokságának, amely azonnal vizsgálatot rendelt el. A községben tartózkodó szerbek azzal kezdték a vizsgálatot, hogy egy szerűskertet felgyújtottak és

mindenkit, aki elbük került, letartóztattak. De a magyarok se nézték tétlenül a szerbek munkáját, hanem

gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy kipusztítják a szerbeket a falujukból.

Addig bujtogatták egymást, míg valóságos lázadás tört ki a faluban. A magyarok a szerbeket, a szerbek a magyarokat kezdték üldözni. Az ellenségeskedés akkor érte el tetőpontját, amikor a szerbek egy olyan községbeli embert is letartóztattak, aki egyáltalán nem vett részt az eseményekben. A szerbek ezt az embert is Szerbiába akarták vinni, a többi, általuk elfogott bujtogatókkal együtt, a község lakói azonban ezt mindenáron megakarták akadályozni. Ebből

ismét összeütközés támadt,

ami azonban minden nagyobb baj nélkül hamarosan véget ért.

A szerb parancsnokság még szombaton megerősítette az adorjáni megszálló csapatot, amely a rendet azután, úgy ahogy, helyreállította.

Szarvason kihirdették a statáriumot.

— Fegyveres csöcselék fosztogatott és rabolt a községben. — A békéscsabai katonaság helyreállította a rendet. —

Szarvas, január 21. 16-án pénteken este fél 9 órakor lövés dördült el a szarvasi piacon. Ez a lövés vezette be azt a borzalmas fosztogatást és rablást, amit a csöcselék a kis békéscsabai városban rendezett. Szarvason már napokkal ezelőtt hiedten suttozták, hogy egy új forradalom készül, idegen izgatók bujtogatására a csöcselék ki fogja rabolni a várost. A péntekről szombatra virradó éjjel meg is kezdődött a rablás. A kültelkekről fegyveres csöcselék nyomult a város belsejébe. Először feltörték az üzleteket, azután a magánlakásokba törtek be. Amit tudtak, elvitték, amit nem tudtak elmozdítani, összevissza törték és zúzták. A polgárőrség, amelyet a forradalom kitörése után állítottak fel, újra gyorsan szervezkedett, fegyvert fogott és szembeszállt a csöcselékekkel. Közben Békéscsabáról katonai segítséget kértek. Az utcai harcban a polgárőrségnek meg kellett hátrálnia a túlerővel szemben. Szerencsére a legkritikusabb pillanatban megérkezett a békéscsabai 2. honvéd gyalogezred két százada. A katonaság bevonulásakor az egyik ház ablakából a honvédekre lőttek és egy katona holtan terült el a földön. A két század ekkor fegyver- és géppuskatűzzel támadta meg a fosztogatókat, akik rövid harc után elmenekültek. A fosztogatók közül meghalt 20 és megsebesült több mint 40 ember. A katonaság 1 halottat és 6 sebesültet veszített. Időközben vizsgálat indult meg és többeket letartóztattak. A halottakat vasárnap temették el. Szarvason kihirdették a statáriumot. Az elrablott holmikat a katonaság visszahozta.

A szerb parancsnokság még szombaton megerősítette az adorjáni megszálló csapatot, amely a rendet azután, úgy ahogy, helyreállította.

Bulgária terve a délszláv föderatív köztársaságról.

— A bolgár kormány meghatalmazottja Massaryknál. —

Prága, január 21. Dr. Balabanov, a bolgár kormány meghatalmazottja ma Prágába érkezett, hogy Masaryk elnökkel egy feltehető messzeható tervről tárgyaljon. Egyenesen Todorov bolgár miniszterelnök megbízásából jött dr. Balabanov és vele érkezett Cermak-Kozak a cseh-szlovák állam szófia-i képviselője. A tárgyalások indító oka az a kívánság, hogy megpróbálják összeegyeztetni Bulgária és a délszláv állam érdekeit Macedónia tekintetében és a bolgár kormány legalkalmasabbnak Massarykot tartotta e nemzetközi közvetítő szerepre, mert Massaryk a háború folyamán a legmelegebb híve volt annak az eszmének, hogy valamennyi szláv nép föderatív államban egyesüljön. Massaryk a bolgár népet is szlávoknak tartja. Bulgária terve az, hogy Macedónia autonóm állam legyen, Szerbia köztársaság és létesítsenek egy föderatív

köztársaságot, amelynek alkotó államai a következők volnának: Szerbia, Horvátország, Szlávia, Dalmácia, Bosznia-Hercegovina, Monténegró és Szlovénia.

Ennek fejében Bulgária felajánlja, hogy a délszláv köztársasághoz csatlakozik, másodszer a köztársasági államformát veszi fel, tehát eltávolítja a Kóburg-dinastát.

A külügyi tárca és a belügyi államtitkárság.

Budapest, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Belügyminiszteri államtitkárnak Ágoston Péter nagyváradi kormánybiztos emlegetik. A külügyminiszteri tárcát — mint halljuk — egyelőre nem töltik be.

A szegedi fainség.

— A paprikaőrlek tüzelőfája, — Kiirtják a Makkos-erdőt. —

(Saját tudósítónktól.) Fainséggel küzd a város, sok szegény ember teljesen kifogyott a tüzelőanyagból; hivatal is van már több olyan, ahol hideg szobában kell dolgozni. Sőt a városházán is nagyon takarékosan kell bánni a fával, szénnel, nehogy az utolsó porció is elfogyjon. Pedig van fa Szegeden, az a baj csak, hogy éppen Ujszegeden, ahonnan az átszállítást nem engedik meg a megszálló szerb csapatok. A Szegeden járt Risztics szerb ezredes biztató előzékenysége, amelyen a város kivánságainak jóakaratu támogatását ígerte, arra bírta a Löwy H. és Társa cég vezetőségét, hogy kísérletet tegyen Ujszegeden fölhalmozott fakészletének átszállítására. A kísérlet azonban meghiúsult. A szerbek most sem engedték át a fát. Ez valóban kétségbeesítő helyzet, amikor szénkészlet dolgában épp oly rosszul állunk, mint a tüzelőfát illetően. A hatóság sok mindennel próbálkozott, hogy az inségen segítsen, de még eddig eredménytelenül.

A Munkástanács legutóbb azt ajánlotta a városi tanácsnak, hogy a paprikaszáritást és őrleést szüntesse be s a paprikaőrlek fakészletét foglaltassa le. A szüntetés, mint a Munkástanács mondja, nem bénítaná meg a szegedi paprikakereskedelmet, mert a városban annyi a paprikakészlet, hogy abból nemcsak a polgárság szükségletét lehet hosszú időre kielégíteni, hanem bőven jut belőle kivitelre is. Nem lehet tudni, mennyi ez a készlet; de ha a városi hatóság megállapítaná, hogy a paprikaőrléshez csakugyan sok tüzelőfa van fölhalmozva és annak a nélkülözhető lakosság közt való felosztása nem sért más fontos közérdeket, akkor a terv kivitele ajánlatos.

Nem valószínű azonban, hogy ez a készlet a szükséglethez képest elégséges volna. A szorongató helyzet már is arra bírta a városi tanácsot, hogy egy kiadósabb forráshoz nyuljon. Bokor Pál h. polgármester azt javasolta, hogy a Makkos-erdő fát irtassa ki a tanács s a tüzelőfát árusítsa ki a helyszínen, úgy, hogy az irtás költsége a jelentkezőket terhelje. A Makkos-erdőből mostanában nagyon lopkodják a fát, ezért is, de legfőképpen a sürgős szükség miatt a kiárusítást még ezen a héten kezdi meg a tanács, mely Bokor h. polgármester javaslatát elfogadta. Mindenki kaphat fát, de a vevőnek magának kell majd az előfát kivágatni és hazaszállítatni. Kiárusítja a tanács a négyköruti akác-fákat is. A Makkos-erdőből és a körüli fákból szerkezhető készlet néhány hétre elégséges lesz.

Az előfák kiirtását ajánlotta már valamikor a tanács s akkor nagyon ellenezte a közönség, amelynek igaza is volt. Óriási kár a fák kiirtása. A Makkos-erdőt azért írtették, hogy védekezze a körtőfészt az időjárás rongálásai ellen. A közegészségre is jelentős, hogy a város minél kiterjedtebben legyen befásítva. De most, fájdalom, olyan kényszerítő szükség parancsol, amelynek nem lehet ellenállni. A fainségben a végső előtt áll a város s a teljes minőségét, amely nagy veszedelmet hozhatna, el kell kerülni, úgy, ahogy lehet.

A német csapatok nem akarnak visszavonulni a lengyel határról.

Bécs, január 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) A berlini Lokalanzeiger Rottendamból jelenti: A Lengyelországban tartózkodó francia-amerikai bizottság a német határra ment, hogy a fegyverszünet feltételeinek megfelelően szabályozza a német csapatoknak a lengyel határról való visszavonulását. A német parancsnok azonban elutasított minden tanácskozást és a bizottságot a német kormányhoz utasította, mire a bizottság visszatért Varsóba.

HIREK

000

Egy kiáltvány.

A „Berliner Tageblatt“ egy négy soros hírből számolt be arról, hogy *Jokisch* bányatanácsos öngyilkosságot követett el a fölötti elkéseredésében, hogy a munkásai sztrájkra léptek. Azt a felhívást, amit halála előtt munkásaihoz intézett, érdemes magyarul is közölni. Ime a kiáltvány szó szerinti fordítása:

Munkások! Társaim! Ti vagytok most azok, akiknek a vállain a nép és így az egész ország jólétéért — vagy elpusztulásáért való felelősség nyugszik. Ti vagytok most az uralkodó osztály! De gondoljátok meg, hogy az olyan uralkodó osztálynak, amely folyton csak a jogaitól beszél, de a joggal járó kötelességekről szándékosan vagy öntudatlanul nem akar tudomást szerezni, a logika kéréseiben törvény szerint, az önmaga által ásott sírba kell eltemetődnie. Hogy anyagi sorsotoknak javulni kell és javulni is fog, az természetes és elmaradhatatlan. De az Istenre kérlek benneteket, ne öljétek meg a tyukot, a melyiktől az arany tojásokat várjátok. Ne kérjétek mindent, hogy aztán ne kapjátok semmit, hanem kérjétek vagy követeljétek azt, ami lehetséges, hogy aztán mindenetek legyen. Tartsátok mindig szemetek előtt azt az örök igazságot, hogy a munkás első kötelessége a munka. Miből akartok élni, ha munkabíró kezeitekben rejlik kiapadhatatlan bőkét nem kamatoztatjátok? Gondoljátok meg, hogy ha téglá nem lesz, milyen házat fogtok építhetni. A hadikölesönkötvényekből vagy talán a bankjegyekkel akartok jóllakni, ha a mezőgazdaság munkahiány miatt kénytelen lesz a termelést beszüntetni, vagy akárcsak korlátozni is? Záloglevelekbe akarjátok talán öltöztetni gyermekeiteket, ha a textilgyárak szénhiány miatt kénytelenek lesznek üzemüket beszüntetni? Lehet, vagy szabad azt szocializmusnak nevezni, ha mindenki csak önmagára gondol? Az Istenre kérlek benneteket, ne várjátok be az inség parancsoló szavát és ne várjátok be elpusztulásunk beteljesedését! Így is olyan szegények vagyunk már, mint az utolsó koldus! Egyedüli vagyonunk még a munkaerőnk, ha ezt is elvesztjük, úgy menthetetlenül el vagyunk veszve.

— **Szegedi bíró előlépése.** A hivatalos lap keddi száma szerint a kormány az igazságügyminiszter előterjesztésére *Sarkady György* szegedi ítélőtáblai bírónak a kuriai bírói címet és jellegét adományozta.

— **A vasutaknál tulnag a személyzet.** A szerb, román és cseh megszállás miatt sok vasutas hagyta el a megszállott részeket. Ez és a vasuti üzem erős korlátozása okozza, hogy a Máv. üzemvezetőségeinek még szabad területein a hivatalnokszemélyzet szinte túllétségre van kárhóztatva. Az egyes üzemvezetőségeknél, így a szegedinél is egy sereg idegen vonalról menekült vasutas el kellett helyezni, nehogy munka és kenyér nélkül maradjanak. A nagy személyzet egyes tagjaira alig jut munka. Ez az állapot remélhetőleg javulni fog, ha majd elegendő szén lesz az üzemek helyreállítására. De a hivatalnokai létszám túltengése akkor is fennmarad. Épp ezért, mint Budapestről jelentik, a vasuti alkalmazottak közül mindazokat nyugdíjazták,

akik hatvanadik életévüket, vagy harminchatodik szolgálati évüket betöltötték, nincs kizárva az sem, hogy még ennél is nagyobb arányú nyugdíjazások lesznek.

— **Sok az idegen.** Budapesten a nagy idegen torlódás s az ebből származó lakásínség miatt intézkedéseket tettek már a vidékiek beözönlése ellen. Ilyen intézkedésekre Szegeden is készülnek. Fölmerült az a terv, hogy minden olyan egyéneknek, aki 1917-ben nem lakott Szegeden, el kell hagynia a várost. Hihetetlennek tartjuk, hogy ilyen drákói szigorúságú rendelkezést léptessenek életbe. Egy év óta sok olyan vidéki él már Szegeden, aki családotostul jött ide s itt rendes foglalkozása van. Ezeket egyszerűen elkergetni nem lehet.

— **Az ujszegedi kendergyár munkásainak követelése.** Közölte a *Délmagyarország*, hogy az ujszegedi kendergyár munkásai követeléseket állítottak az igazgatóság elé. A textil munkások kollektív szerződésének elfogadását és bizonyos összegű fejenkénti segély kiutalását kívánták. A kollektív szerződést *Szász Ernő* igazgató nyomban aláírta. A másik követelésre nézve érintkezésbe lépett a gyártulajdonos Magyar Kender- és Lenipar R.-T. budapesti vezetőségével és kedden délelőtt tudatta a munkások bizalmiférfiával a választ. Az igazgatóság megadja a szegedi gyár textil munkásainak azt, amit a budapesti textil munkások kaptak segély fejében. Ezt a választ a bizalmiférfiak közölték a textilipari szakszervezet bizalmi testületével, amely délután 1 órakor tanácskozással ült össze a Munkásokthonban. A testület határozata fölött a legközelebb tartandó taggyűlés fog dönteni.

— **Nyilatkozat. Napról-napra leveleket kapok és szélteben-hosszában beszélnek rólam,** hogy én vagyok a kommunista vezér *Kun Béla* és megtagadtam elveimet, melyeket *Justh Gyula* és *Károlyi Mihály* vezérlete mellett vallottam. Kénytelen vagyok végre cáfolatot adni. Ma is az vagyok, aki voltam, mikor a parlamentben és forradalomban küzdöttem az új Magyarországért. A név egyezése: csupa véletlenség. Hódmezővásárhely, 1919. január 12. *Kun Béla* kormánybiztos-főispán, reform. egyházi főgondnok.

— **Kisiparosok és kiskereskedők támogatása.** A kereskedelemügyi miniszter a háború folytán üzemüket, illetve üzletüket beszüntetni kényszerült kisiparosok és kiskereskedők támogatására hitelkeletet indított meg. A kölcsönkérelmek elbírálására helybizottságokat állítottak fel. Ezek a bizottságok Hódmezővásárhelyen, Szegeden, Szentesen a polgármester, Csongrádon, Kiskundorozsmán, Mindszenten az illetékes főszolgabíró elnöke alatt működnek. Akik a kölcsönre igényt tartanak, kérelmeikkel az illetékes helyi bizottság elnökéhez forduljanak.

— **Az elrekvirált szobák.** A szegedi lakáshivatal kedden dr. *Vajta Jenő* ügyvéd kérelmére tárgyalta, aki azért fordult a hivatalhoz, hogy *Schaffer Mór* Tisza Lajos-körút 73. szám alatti hátszobás lakásából engedjen át neki két szobát. *Schaffer* kijelentette, hogy csak egy szobát hajlandó dr. *Vajtának* átadni. Később arra is késznek nyilatkozott, hogy átenged két szobát, de nem egymás mellett. Dr. *Simkó Elemér* ügyész, a lakáshivatal elnöke erre kihirdette a határozatot. E szerint *Schaffer Mór négy szobát köteles* átadni, még pedig két egymás mellett fekvőt dr. *Vajtának*, a másik kettőt annak, akit majd a lakáshivatal a lakásért jelentkezők közül kijelöl. *Schaffer* a lakásbíróhoz főleg bezt.

— **Kinevezés.** Dr. *Dette János* kormánybiztos-főispán dr. *Papp Menyhért* tb. rendőrkapitányt másodosztályú rendőrkapitánnyá kinevezte.

— **Burgonyát kap a város.** Dr. *Somogyi Szilveszter* polgármesternél megjelent *Hoffmann János* nagykereskedő, aki bejelentette, hogy a Nyírségből száz vagon burgonyára kapott ajánlatot, amelyet a város részére fel-

ajánlott. A polgármester elfogadta az ajánlatot és megkérte *Hoffmann*-t, hogy utazzék Debrecenbe, ahol az üzletvezetőségnél eszközöljön ki vagonokat a szállításra. Ha ez sikerül, az esetben fegyveres katonákat küldenek a Nyírségbe, hogy azok kísérjék haza a burgonya szállítmányt.

— **Elhunyt festőművész.** Münchenből jelentik: *Wagner Sándor*, a hírneves magyar festőművész itt 81 éves korában meghalt.

— **A diákok február elsején nem kapnak bizonyítványt.** Az 1918—19-iki tanév nehéz körülmények között kezdődött. Alig fogtak hozzá a diákok a tanuláshoz, jött a spanyol betegség és hetekre be kellett zárni az iskolákat. Utána következett a karácsonyi vakáció és így a szorgalmi idő alig pár hétre redukálódott. A rendes félév január végén zárulna, de a félévi bizonyítványok kiosztása elmarad, mert a közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az első félévet február végén kell zárni.

— **Kiírták a pályázatot a főkapitányi állásra.** Dr. *Dette János* kormánybiztos megbízásából dr. *Somogyi Szilveszter* polgármester kedden kiírta a pályázatot a megüresedett főkapitányi állásra. A pályázat január 30-án délben jár le. Az új főkapitányt a kormánybiztos nevezi ki a pályázók közül.

— **A Déli Hírlap ügye.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A *Déli Hírlap r.-t.* eddigi munkatársai és tisztviselői részéről történt lépések következtében a *Déli Hírlap r.-t.* egyrészt az Ujságpapirközponthoz, másrészt a kiadók testületéhez fordult. Az Ujságpapirközpont végrehajtó bizottsága egyhangú határozattal azt az álláspontot foglalta el, hogy az Ujságpapirközpont a *Déli Hírlap* papirkomplexumát csakis a *Déli Hírlap r.-t.*-nak nyújthatja. A kiadótestületek és a budapesti napilapok szindikátusa együttes ülésen úgy határozott, hogy a *Déli Hírlap* szerkesztését és kiadását csak a *Déli Hírlap r.-t.* intézheti és akik ebben a jogszerű tevékenységében gátni akarják, azokkal szemben a legteljesebb védelemben fogja részesíteni a *Déli Hírlap r.-t.*-ot.

— **Hajóközlekedés Szeged—Belgrád közt.** Az Ujvidéken megjelenő *Zasztava* közli, hogy az új szerb kormány közlekedésügyi minisztere egy műszaki bizottságot jelölt ki arra, hogy Belgrád és Szeged közt állandó hajójárat létesítésére tervezetet dolgozzanak ki. Az előmunkálatokat állítólag már a tavasszal megkezdik.

— **Kollektív szerződés az építőiparosoknak.** A szegedi építőiparosok kedden délután négy órakor a városháza közgyűlési termé-

URÁNIA

Magyar Tudományos Színház.

Telefon 872.

Telefon 872.

Szerdán és csütörtökön
január 22-én és 23-án:LIANE HAID
felléptével.

Fent és lent

Két nővér regénye 4 részben.

A főszerepekben:

Liane Haid és Thea.

Előadások köznapokon: fél 5, 6 és fél 8 órakor.
Vasárnap és ünnepnapokon fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor.

Óráját és ékszereit

javíttassa elsőrangú óra- és ékszer-
üzletében. Szolid árkai

Órákban és ékszerekben nagy raktár.

FISCHEK K.

154

Korzó-kávéház mellett.

ben gyűlést tartottak, amelyen a munkaadókkal kötendő kollektív szerződés módozatairól tanácskoztak.

— **Még 30 darab sertés.** Fodor Jenő tanácsnok kedden bejelentette dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek, hogy az ellátatlanok zsirszükségletének fedezésére január hóra még 30 darab hizott sertésre van szüksége a közélmezési hivatalnak.

— **Tűz a Cserepeoron.** Kedden a hajnali órákban a városháza tornyában tűzre kongattak. A tűzoltóság ki is vonult a Cserepesorra, de dolga nem akadt, mert mindössze az történt, hogy a francia katonák szalmát égettek, amit a tűzoltóságnak előzetesen nem jelentettek be.

— **Uj magánmérnöki iroda.** Popják György okl. mérnök, jogositott földmérő magánmérnök irodáját Szeged, Gizella-tér 3. sz. alatt megnyitotta. *458

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000
MŰSOR:

Szerda: Először *Jack*, tolvajkomédia. Premierbérlet, A. 19.

Csütörtök: *Jack*, tolvajkomédia. Premierbérlet, B. 19.

Péntek: *Jack*, tolvajkomédia. Idénbérlet, páros 40.

Szombat délután: *Csárdaskirályné*, operett.
Szombat este: *Bohémélet*, opera. Premierbérlet, A. 18.

Vasárnap délután: *Pacsirta*, operett.
Vasárnap este bérletszünetben: *Cigányprimás*, operett.

* **Bohémélet.** A színház szürke hétköznapjai közt előfordul néha egy ünnepnap is és a konzorcionális állapot sivárságai közt, mint szokatlan szépség, emelkedik ki a mai előadás, amelynek értékét, a sok és jogos gáncs után, a legnagyobb készséggel elismerjük. Nem volt hibátlan az előadás, előfordultak benne elmosódó részletek is, de hihetetlen akarás, a művészetre való törekvés hevülete fűtötte és a képességeken kívül ebből eredt a siker, ami nem volt hangos és vásári lármájú, mert hiszen csak *Puccini* operát adtak elő és nem táncos operettet... Az előadás előterében O. *Hilbert* Janka és *Ocskay* Kornél álltak. Nemcsak szerepük szerint, de teljesítményük révén is. *Hilbert* Janka Mimiye már a hat év előtti bemutatkozása al-

kalmával is figyelmet keltett, sőt értéket jelentett, ezuttal azonban már klasszist képvisel. Játéka mesterkéeltségtől mentes, illúziót keltő, egyszerű és tiszta, mint maga a művészet. Éneke hibátlanul precíz, hangja csengő, szárnyalásra kész és simulva tapad *Puccini* szívekhez férköző dallamaihoz. *Ocskay* Kornél *Rodolfoja* a jeles tenorista egyik legszebb teljesítménye. Játékában beszédesen tűnt elő a bohém jellemző tulajdonsága és a lelkiállapot különféle momentumainak feltüntetése. Noha egy kissé meghűltén énekelt, tenorja tisztán, erősen hangzott és teljességében adta vissza a partitúra szépségeit. *Halmos* Gyula, aki az előadást rendezte, játékban, énekekben egyaránt teljes eredménnyel szerzett érvényt *Marcell* alakjának. Az érzés melegsége csendült kellemes baritonjában, ugyazintén *Rajnai* Hugónak is, aki *Collint* megkapó akcentusokkal szólaltatta meg. A negyedik képből meleg közvetlenséggel énekelte a *Kabátáriát*. Szerepe lényegének azonban megfelelőbb lenne, ha széles gesztusok nélkül, és elmélyedést feltűntető komolysággal ábrázolná a filozófust. *Musettet*, akinek tűz a szemében és a szívében, könnyelműség a lelkében, gondtalanság a kedélyében, *Miksa* Ilona személyesítette. Amivel játékban adós maradt, azt pótolni igyekezett az ének biztosságával. Az együttest kiegészítette *Sugár* Gyula *Schaunard* alakjában. A színpad berendezése hiányos, szűkmarku és hangulatkeltésre nem alkalmas. *Rádió* Rezső nagy gonddal tanította be az operát és lendülettel vezényelte. Erdem szerint osztályosa az elért sikernek, ami újra csak azt igazolja, hogy a társulatnak az opera-együttes a főerősége, a melyre nem csak építeni lehet, de kell is...

KÖZGAZDASÁG

0000

Tőzsde. *Budapestről* telefonálja tudósítónk: A tőzsdei üzlet ma nyugodtabb mederben folytatódott és nem volt az az izgalom, ami az utóbbi napok folyamában megnyilvánult. Magyar hitel 930—940, Osztrák hitel 647—654, Fabank 775—787, Forgalmi 430, Általános takarékpénztár 695—705, Jelzálog 582—593, Kereskedelmi bank 4390—4410, Leszámitoló 624—626, Magyar bank 723—725, Lipótvárosi 228—225, Concordia 680, Gizella 610, Viktoria 1280, Általános köszén 1880—1885, Salgó 955—995, Szászvári 835—850, Urikány 875—855, Rima 938—952, Ganz 2825—2900, Schlick 396—405, Adria 1670—1700, Atlantica 1175—1190, Államvasut 228—230, Levante 968—980, Danicza 1100—1120, Klotild 520—540, Nasiezi 3140—3160.

MOZI

0000

HETI MŰSOR:
URÁNIA MŰSORA:

Szerdán és csütörtökön „Fenn és lent” két nővér regénye 4 részben. A főszerepben Liane Haid és Thea Rosengeist.

Péntektől vasárnapig „A névtelen asszony” Alexandre Bisson drámája 5 felvonásban. Rendezte: dr. Janovits Jenő. A főszerepben Márkus Emília.

VASS-MOZI MŰSORA:

Szerdán és csütörtökön „A varázsgyűrű” indiai történet 5 felv. a főszerepben Sent M'ithesa a világhírű indiai táncosnő.

Péntektől vasárnapig Csermely Gyula regénye „A vörös kérdőjel” dráma 5 felv. Rendezte Balogh Béla. A főszerepben Andorffy Ida, Mattyasovsky Ilona Kürthy György és Inke Rezső.

* **A bálvány.** Különleges tartalmu filmet vetít a Korzó-mozi, péntek—vasárnap. Nem fantasztikus ez a film, de olyan különleges, a milyen ritkán volt még mozivásárlón. Ez a rendkívüli izgalmas és minden ízében magyatrakeió, méltó a Korzó-mozi műsorára, a hol mindenkor a legjobb filmek kerülnek bemutatásra. A bálvány a fővárosi Mozgóképfotó Otthonnal megy egyszerre Szegeden és biztos, hogy a szegedi közönség éppen úgy el lesz ragadtatva a filmtől, mint a budapestiek. Jegyek válthatók a pénztárnál.

* **A varázsgyűrű** főszerepében *Sens M'Ahese* világhírű indiai táncosnő fog szerdán és csütörtökön a Vass-moziban a filmen bemutatkozni. A dráma témájában és feldolgozásában egyaránt különleges, pazarkiallitásu indiai történet, mely minden jelenetében lébelineceli a nézőt.

* **Liane Haid** a népszerű moziművésznő játssza a főszerepet abban az érdekes, romantikus drámában, melyet szerdán és csütörtökön mutat be az Uránia. A dráma címe, a mely két nővér megható élettörténetét tárgyalja, *Fenn és lent*.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
PÁSZTOR JÓZSEF.

A Délmagyarország telefonjai
Kiadóhivatal 81
Szerkesztőség 305.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek a

DELMAGYARORSZAG

kiadóhivatalában, Kárász-u. 9. sz. I. emelet.

JRÓGEP mechanikai

műhelyemet saját vezetésem mellett újból megkezdtem. Mindennemű írógépek javítását és évi jókarban tartását jutányosan elvállalom. Sikerült legjobb minőségű **Írógép-szallagot** beszereztem. Telefonrendelést azonnal szállítom.

KELEMEN

Szegedi Tábla, Törvényszék és Járásbíróságok írógép műszerésze Károlyi-utca 4. szám. Telefon 1322. szám. 221

Pályázati hirdetmény.

Szeged szab. kir. városnál üresedésben lévő, főispáni kinevezés útján élethossziglanra betöltendő **rendőrőlkapitányi állásra** pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c.-ben előirt minősítésüket valamint eddigi esetleges alkalmaztatásukat igazoló okmánnyal felszerelt pályázati kérelmüket f. évi január 30 napjának déli 12 órájáig dr. Dettre János kormánybiztos főispán urhoz nyújtsák be.

A város szolgálatában álló pályázóknak a fentjelzett okmányokat csatolni nem kell, Szeged, 1919. jan. 21.

872/1919. eln. sz.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Telefon
807.

VASS

Telefon
807.

Mozgó színház.

Szerdán és csütörtökön
január 22-én és 23-án:

Különleges filmprodukción!

A varázsgyűrű

Indiai történet 5 felvonásban.

A főszerepben:

SENS M' AHETA
világhírű indiai táncosnő.

Előadások fél 5, 6 és fél 8, vásár- és ünnepnap pontosan 2, fél 4, 5 és 7 órákor.

Royal Apolló Színház Szeged,

Gizella-tér. 185 Telefon 608.

Szerdán 22-én

Szenzációs cirkusz attrakción!

A vén komédiás

Artista dráma 5 részben.

Muki pénzzavarban.

Humoros vigjáték.

A mozi mecenás.

Vigjáték.

Előadások fél 5, 6 és fél 8 órákor.

Vasárnap fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8 órákor.

Hazatérő katonáknak és hozzátartozóiknak **butorokból** 20% engedmény.
 a raktáron lévő asztalos és kárpitos **Mindennemű butor és**
 épület munkákat üzletberendezést legszolidabb áron vállaltatnak, mindennemű asztalos és kárpitos javítások
 olcsón **Kenderesiné** Feketesas-utca 16. (Keleti Palota.) Telefon 8-36.
 készülnek **Munkatermek Oroszlán-utca 21. szám (E-árd-ház.)**

Munkaadók és biztosítottak figyelmébe!

Megállapítást nyert, hogy sok munkaadó alkalmazottait egyáltalán nem, sok esetben pedig a fizetésváltásokat nem jelenti be a pénztárhoz. Eltekintve attól, hogy az említett munkaadók a mulasztások által zaklatásnak, kihágási és segélyvisszatérítési eljárásnak teszik ki magukat, oly időben károsítják meg a pénztárt, midőn egyrészt az állandó nedves időjárás okozta rendkívül nagyszámú influenzás megbetegedések folytán felmerülő iránytalanul nagy segélyezési kiadások és a rendkívüli viszonyok folytán nagymértékben megnövekedett kezelési és egyéb költségek a pénztár egész teljesítőképességét, teljes anyagi erejét veszik igénybe, Szigorúan figyelmeztetjük a mulasztó munkaadókat, hogy az eddig bejelenteni elmulasztott biztosításra kötelezett alkalmazottainak belépését, illetve fizetésváltásukat a belépés napjával, illetve a fizetésváltások napjával legkésőbb 3 napon belül annál is inkább pótolják, mivel az ezt követőleg foganatosítandó üzemi vizsgálatok alkalmával felderített mulasztások miatt a munkaadók ellen a kihágási eljárást megindítjuk és a felmerülő ellenőrzési költségeket is kifogjuk róni.

A biztosításra kötelezett alkalmazottakat pedig figyelmeztetjük, hogy ők maguk, mint munkatársaik belépésének és fizetésváltásának pontos, a valóságnak megfelelő bejelentését szorgalmazzák és ellenőrzik, mivel a mulasztások pótlásának hiányában megbetegedések esetén segélyezésük egyrészt késedelmet szenved, másrészt a fizetésváltások bejelentésének elmulasztása esetén készpénzbeli segélyek kiszolgáltatásánál megkárosításnak vannak kitéve.

Szeged, 1919. január 21-én.

364/1919. szám.

A szegedi kerületi munkásbiztosító pénztár.

Szeged város közlélmézési hivatala.

Felhívás.

Felhívom a város termelő közönségét, hogy minden termelő, cséplőgéptulajdonosok, arató és cséplőrezesek, akiknek az 1918. évi gabonaterméséből a gabonaátvevő bizottságok feleslegeket állapítottak meg, hogy a még be nem szállított feleslegeiket 1919. február 15-ig okvetlenül a közeli raktárakba szállítsák be. Az alsótanyaiak Alsóközpont. Kalmár-féle, a felsőtanyaiak Felsőközpont. Benkő-féle, a városi feketeföldek, valamint Röske és Szt-Mihálytelekről, külső-belső Baktó és a város egész belterületéről a Magyar Általános Hitelbank Makai-utca 2. sz. a. raktárába mint az átvételekkel hatóságilag megbízott raktárakba szállítsák és a mostani maximális árak lefizetése ellenében adják át.

Azok ellen, kik a felhívásnak eleget nem tesznek, ami a nyilvántartásokból névszerint ki lesz mutatva, mert készleteiket a közellátás elől elvonják, az újabb intézkedések szerint a Munkástanács közbenjöttével a legszigorúbb módon fognak megbírságotlítani.

Szeged, 1919. január hó 18.

492/1919. k. é. szám.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Szeged város adóhivatalától.

Értesítés.

A városi adóhivatal értesíti a hadirokkantakat, hogy a rokkantségük kifizetése a szörványos jelentkezés miatt január hó 22-től január 26-ig bezárólag szünetel. Január hó 27-től újra megkezdődik a kifizetés és január 29-ig fog tartani, amikor is azok a rokkantak fogják megkapni a rokkantségüket, akik ezideig még nem jelentkeztek, s akik a segélyre való igényüket elfogadható okmányokkal igazolni tudják.

Szeged, 1919. évi január hó 20-án.

Városi adóhivatal.

Legjobb folytonégo kályhákat

„Meteor“ rendszer, nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók
Bruckner Testvérek Vasudvar Szeged,
 Tisza Lajos-körút és Kossuth Lajos-sugárút
 sarak. Ugyanott Sack-ekék és vasboronában
 is állandó nagy raktár van. 162

LUCZA JÓZSEF Szeged Kazinczy-u. c. 17. Telefon sz. 1054.

gőzerőre berendezett vegyi tisztító- és kelmepestő ipartelepe.

Fiókkülső: Kalmár-utca 9., Valéria-sarok, Telefon 994. és Gellért-utca 3. szám, Telefonszám 7035. Fióküzletek vidék: Hódmezővásárhely, Szent Antal-utca 9. sz., Zéna, Fótér, és skuaiféleggyára, Kossuth-utca 15. szám. 183

Férfi öltönyök, női ruhák, pipák, cigaretták stb. a legmodernebban vegyileg tisztított Gyász-
 esetekben szövet- és selyemruhákat, férfioöltönyöket soronkívül egészben festetnek fekete Plus- és
 bársonygyöngyök szakszerűen esz közöb. tetik. Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből

Teherautójárat Budapest és Szeged között

Megfelelő számú jelentkező esetén indulás hetenkint kétszer áruval és áruért.

Jelentkezéseket elfogad: Fabritzky István

Berzsenyi-u. 16. Telefon 11-80.

Barta Ágoston

fogműterme

Kigyó-utca 1.

Telefon 13-64.

155

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **CORSÓ-MOZI HÁZÁBAN** (Pallavicini-utca-ban, a városházával szemben)

épület-, műlakatos, házicsengő- szerelő és gépjavitó-műhelyt

nyitottam, hol a szakmámba vágó mindenféle munkák, ugymint: épület-vasalások, zár-javítások, tűzhely-, üstház-készítés és javítás, redőnyök szerelése és javítása, villanycsengők szerelése és javítása stb. pontosan és jutányosan eszközöltelek. — Levélbeli hívásra házhoz megyek. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Donáth Gyula,
lakatos-mester.

165

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Iskolahegedűkben, valamint az összes hangszerekben és alkatrészekben

Babos Sándor hangszerkészítő SZEGED.

157 Iskola utca — 8. Szolid árak.

Vetőmagvak

tavaszi szállításra megrendelhetők 224

Lucerna részvény társaság. Szeged, Szt.-Mihály-u. 6.

Butor-szállítási és be-
raktározási vállalat

UNGAR BENŐ

173

szállító. Telefon: 43

Vízvezetési munkák fürdőszoba berendezések öntővas fürdő-
kádak szolid árakon.
Mintaraktár Takaréktár-u. 8. sz. **Fogel Edénél.**
Ipartelep Török-u. Kossuth 175.
Lajos-sug. sarok. Alapítva 1892.

Moskovitz József 188

ÉPÜLET-ÜVEGES SZEGED, VITÉZ-UTCA 21.
Minden üveges szakmába vágó munkát vállalok.

Hercza L. Miklós Iskola-utca 25.

Polgári- és egyenruha
szabó-üzlet.

Megrendelést fazon, munkát fordítást, átalakítást vállal 177

Orinsák Miklósné virágüzlet Széchenyi-tér 17.
Állandóan a legszebb élő virágok kaphatók.

Csokrokat, koszorúkat élő- és művirágokból megrendelésre készít. Telefon 15-67. lakás 875.

Rövidáru üzletemet

Feketesas-utca 17. szám (Ausländer-
órás mellé) helyeztem át.

Telefon 11-79 Tisztelettel: **BOCKER FERENC**

Redőnyjavításokat,

ujak szállítását elvállal Fekete Vilmos

Redőnyipar vállalata.

Református-palota. 223 Telefon 13-58.

Őszi és téli kalap újdonságaim

a lelegeánsabb kivitelben megérkeztek 192

T. Géczy Piroška női kalap divattermében
Szeged, Széchenyi-tér. (Korzó-mozi ház.)
Gyászkalapokban állandóan nagy raktár.

MAGYAR -- NÉMET

gyorsirási tanfolyamot nyitok. Jelentkezni lehet délben 12-től fél 2-ig,
Báró Jósika-u. 14. II. emelet 6. 459